

Apgrozāmais kapitāls un tā aprites cikls (2) (2/21/19)

Iepriekšējā nedēļā publicētā raksta nobeigums.

Apgrozāmā kapitāla cikls

Apgrozāmā kapitāla (AK) aprites cikls dienās ir laika periods, kādā uzņēmums pārvērš apgrozāmos līdzekļus un īstermiņa saistības naudā. Jo agrāk tiek saņemta nauda par realizēto produkciju un jo vēlāk tiek veikti maksājumi piegādātājiem, jo mazāk līdzekļu jāiegulda AK finansēšanā.

AK cikls = Krājumu aprites periods + debitoru parādu aprites periods (dienās) - kreditoru maksājumu aprites periods

AK komponentu aprites rādītāji

Rādītāji	Aprēķins
KRĀJUMI	
Krājumu aprites periods (dienas)	Vidējais krājumu atlikums x dienu skaits periodā / realizēto krājumu pašizmaksā
Krājumu aprites koeficients (reizes)	Realizēto krājumu pašizmaksā / vidējais krājumu atlikums
DEBITORI	
Debitoru parādu aprites periods (dienas)	Vidējais debitoru parāda atlikums x dienu skaits periodā / apgrozījums no preču pārdošanas uz kredīta
Debitoru parādu aprites koeficients (reizes)	Apgrozījums no preču pārdošanas uz kredīta / vidējais debitoru parādu atlikums
KREDITORI	
Maksājumu aprites periods (dienas)	Vidējie kreditoru parādi x dienu skaits periodā / izdevumi
Maksājumu aprites koeficients (reizes)	Izdevumi / vidējie kreditoru parādi
Aprēķinot AK komponentu (krājumi, debitori, kreditori) rādītājus, kas aizgūti no ekonomikas mācību grāmatām, parasti nav iespējams iegūt patieso aprites laiku. Vienmēr jāņem vērā salīdzināmie rādītāji un jāveic korekcijas.	

Šādai analīzei gan piemīt vairāki trūkumi. Piemēram, tiek izmantoti tikai kvantitatīvie dati, neņemot vērā kvalitatīvos datus, turklāt pastāv dažādas vienu un to pašu rādītāju aprēķina formulas, kas apgrūtina rādītāju salīdzināmību.

Praktiski nav iespējams veikt salīdzinājumu ar nozares vidējiem statistiskajiem rādītājiem šādu iemeslu dēļ:

- Statistiskās nozares apvieno vairākas uzņēmējdarbības jomas, statistikas pārskata posteņi tiek apvienoti lielās grupās;
- Katrs uzņēmums ir unikāls, tāpēc AK apjoms var būtiski atšķirties pat vienas nozares uzņēmumos;
- Var atšķirties uzņēmumu grāmatvedības principi (piemēram, krājumu uzskaitē);
- Ēnu ekonomikas īpatsvars Latvijā (piemēram, aplokšņu algu maksāšanas sekas) noved pie

sagrozītiem finanšu datiem un līdz ar to – statistikas rādītājiem;

- Statistikas rādītāji ir pārāk vispārināti un faktiski nav salīdzināmi.

Mērķtiecīga un profesionāla apgrozāmo līdzekļu pārvaldība veicina aktīvu aprites palielināšanos, pozitīvas naudas plūsmas nodrošināšanu un likviditātes uzlabošanos. AK politikas pilnveidošana uzņēmumā rosinās rast jaunus un efektīvus risinājumus, kā arī izvēlēties uzņēmumam vispiemērotākās metodes.